

Приликом разматрања поднетог Предлога Статута примењен је вишедимензионални приступ правном акту којим би према Уставу Републике Србије требало да се уређује и разрађује остваривање права грађана на територијалну аутономију у оквиру Аутономне Покрајине Војводине. Узевши у обзир вишеструке унутрашњеполитичке и спољнополитичке последице које по природи самог акта његово усвајање повлачи, било је неопходно предложени Статут ставити у актуелни регионални политички и безбедносни контекст, као и осврнути се на социолошке импликације појединих његових установа. Имајући у виду (нажалост) дугу традицију да се о питањима од прворазредног државног и националног значаја у Србији одлучује прегласавањем и наметањем, ову оцену сматрамо пруженом руком онима који данас располажу скупштинском већином, да пре него што у скупштинским клупама подигну руку, односно притисну тастер, буду у потпуности упознати баш као и читава јавност, са свим последицама које његово усвајање доноси.

Преамбула и основне одредбе

У уставно правној теорији преамбула је позната само и искључиво као свечани увод у највиши правни акт једне земље. Као таква она своје место налази искључиво у актима уставног карактера, било да је реч о уставима и основним законима простих држава или одговарајућим уставним актима федералних држава. Закони једне земље, а посебно подзаконски акти, попут различитих статута, правилника и пословника о раду по правилу никада не садрже преамбуле, већ само конкретан нормативни текст, строго везан за материју на коју се односе. У нашој уставној пракси, као рецидив социјалистичко - самоуправног периода и доба такозваних Друштвено Политичких Заједница, и аутономне покрајине су у својим статутима, односно уставима (од 1974-1990) садржале један овакав текст који је претходио нормативном делу. Чак и у то доба, у коме су аутономне покрајине са правом сматране државама у држави, одредбе којима се у преамбули одређује Аутономна Покрајина биле су истоветне са онима којима се то исто чини у републичком односно савезном уставу. Међутим пр еамбулом предложеном уз Предлог Статута у потпуности се одступа од наведене (мада и саме спорне) праксе, и то до мере да предложена преамбула ни на који начин не кореспондира са одређењем Војводине (као обликом остварења права грађана Србије на територијалну аутономију) које предвиђа важећи Устав Републике Србије. Већ и ово прво, али флагрантно игнорисање највишег правног акта Републике Србије од стране

писаца Предлога сигнализира његов даљи однос према укупном уставно правном поретку Републике, а сама преамбула предложеног Статута у супротности је са духом и словом устава. Штавише

преамбула

се налази у контрадикцији и са чланом 64. став 2. самог Предлога Статута из кога је јасно да статут, покрајинске скупштинске одлуке и други општи акти покрајине морају бити сагласни са Уставом и законом.

Такође (али не мање значајно), преамбулом предложеног Статута наглашава се да се аутономија Војводине осим на Уставу заснива и на „историјском праву грађанки и грађана Војводине на остваривање, неговање и заштиту аутономије“. Осим што нигде, ни на посредан начин није предвиђена Уставом Републике Србије, овако дата одредница основа за доношење Статута говори о стварним политичким интенцијама аутора предлога. Чини се да овиме аутори предлога покушавају да Статут искористе за промоцију тезе да је „историјско право грађанки и грађана“ (читај садашњих и пензионисаних функционера АП Војводине) на аутономију старије од одређења положаја покрајине датог у важећем Уставу Републике Србије.

Настављајући у истом духу, већ у 1. члану Предлога Статута његови аутори хватају се у коштац са одређењем аутономне покрајине на један уставом непредвиђени начин. Наиме, за разлику од уставног решења присутног у важећем Уставу којим се Србија (у духу европске уставне традиције) дефинише као држава Српског народа и свих грађана који у њој живе, првим ставом наведеног члана Војводина се дефинише као „аутономна покрајина грађанки и грађана који у њој живе“. Творци Предлога Статута овиме себи додељују улогу наводних адвоката мањинских националних заједница, које, како ћемо видети, треба да постану један од главних стубова будуће моћне покрајинске бирократије коју предложени Статут треба да породу. Међутим свакоме ко је макар површно био у контакту са било којом од правних наука више је него јасно да је правно немогуће и неуставно подзаконским актом, какав је по својој природи статут покрајине, исту дефинисати на начин различит од онога одрђеног Уставом саме државе.

Члан 1. став 2. Предлога Статута одлази још даље у правцу иступања из оквира за уређење покрајине задатог Уставом. Овим чланом Предлога АП Војводина се одређује као „део јединственог културног, цивилизацијског, економског и географског простора Средње Европе“. На овом месту аутор вероватно несвесно баца светло на праву историјску агенду коју заправо има на уму у преамбули, када помиње „историјско право грађанки и грађана Војводине“. Иако у модерном политичком речнику наведени појам нема практично никакво значење (све озбиљне политичке интеграције се одвијају на пан-европском нивоу) историјски, до 1918. године под овим појмом подразумевају се простори Немачке, данашње Пољске, Аустроугарске и Војводине, у њеном саставу!

Овај жал за прошлим временима који Војводину смешта у оквиру на срећу давно непостојеће заједнице, надовезује се и на традицију тоталитарне Кардељевске уставности. Наиме, у свим досадашњим статутима и уставима АП Војводине из Социјалистичко-самоуправног периода (време Србије из три дела) покрајина је дефинисана као субјект у оквиру шире Југословенске заједнице, са федерацијом а не Србијом као покровитељем њеног уставноправног субјективитета. Шта овакво решење може да значи у данашњим условима лако је закључити. Устав Републике Србије је у том погледу више него изричит када у свом члану 182. Став 1. Покрајину дефинише као „аутономну територијалну заједницу основану Уставом, у којој грађани остварују право на покрајинску аутономију“.

Обриси државности

У устаљеној међународној уставној пракси појединачне државе као субјекти међународног права и чланови међународне заједнице имају једну адресу, по правилу у главном граду односне државе са којом друге државе и међународне организације остварују најразличитије облике сарадње и комуникације. Устав Републике Србије, у члану 9. који носи наслов Главни Град, одређује Београд као (једини) главни град у држави. Србија би међутим, према предложеном Статуту постала прави случај *sui generis* када је ово у питању. Предложени Статут предвиђа да уместо досадашњег седишта органа Аутономне Покрајине Војводине, Нови Сад постане Главни Град Војводине. Србија би на овај начин била сврстана у ред веома ретких земаља које у свом саставу имају два главна града (Индијска држава Џаму и Кашмир, додуше несамостална, има летњу и зимску престоницу). На овом примеру јасна је и симболичка и термилошка намера твораца предлога да превазиђу све стандарде уобичајене за покрајинску аутономију. Положај градова, односно општина у Републици Србији прецизно је одређен Уставом и Законом о територијалној организацији који ближе одређује која места на територији Србије имају статус града. У потпуности је незамисливо да се једним подзаконским актом (у датом случају Статутом Аутономне Покрајине), супротно уставу и закону, на територији Србије, поред постојећег уставом предвиђеног, конституише још један главни град.

Једна веома опасна реперкусија оваквог начина размишљања твораца предлога крије се у члану 16. Став 2. Предлога Статута којим се покрајина експлицитно овлашћује да закључује међународне уговоре. Стручна јавност неподељена је по овом питању. Закључивање међународних уговора спада у искључиву надлежност држава као субјеката међународног права. Субјекти овлашћени за закључивање међународних уговора јесу субјекти међународног права, односно јесу државе. Право на закључивање међународних уговора једна је од темељних ствари које творе сваку државу у формално-правном смислу. У упоредној пракси ретки су случајеви у којима се

у сложеним државама њиховим аутономним, односно федералним јединицама допушта ограничена могућност склапања уговора али само уз претходну сагласност централне власти (пример Каталоније у Шпанији). Српска Напредна Странка придружује се оцени стручњака у ставу да би оваква одредба у Статуту покрајине широм отворила врата за озбиљне и по Србију опасне злоупотребе.

Када је у питању област међународне сарадње покрајине немогуће не осврнути се на одредбе Предлога којима се, осим већ наведеног уговарања, покрајина овлашћује на отварање својих представништава у иностранству, тј. у регионима Европе и у Бриселу. Имајући у виду трагично искуство распада бивше СФРЈ ова одредба Статута као да својом суштином слуги жељени расплет за ауторе Предлога. Речју, осим што у симболичком смислу представља још један од атрибута пара-државности ова одредба опомиње на чињеницу да су све бивше југословенске републике процес свога осамостаљивања отпочињале управо отварањем трговинских и културних представништава у Европским земљама. Штавише ако би отварање представништава покрајине у другим европским регионима, изван постојеће мреже дипломатско-конзуларних представништава Србије донекле и могло да се оправдава, остаје отворено питање која је сврха представништва покрајине у Бриселу. Република Србија у складу са Уставом води јединствену спољну политику, како према појединачним државама тако и према међународним и наднационалним организацијама. Отварање оваквог представништва слуги на изражену жељу за остваривањем сепаратних интереса покрајинске бирократије и аутономашке елите и одраз је могуће тежње одређених кругова у земљи и иностранству за т.з.в. политиком двоструког колосека Војводине и остатка Србије на путу ка Е.У. Имајући у виду сва негативна искуства из веома блиске прошлости према оваквим иницијативама би у најмању руку требало задржати велику резерву.

Следеће битно обележје државности којим се излазећи из оквира својих надлежности бави Статут је територија. Као што је познато, Законом о територијалној организацији Републике Србије, донесеним након усвајања важећег Устава Републике Србије, у члану 27. таксативно су наведене општине које чине територију Аутономне Покрајине Војводине. Предлог Статута међутим, не базирајући се на ово, по важећој хијерархији правних норми старије решење, одређује да се покрајина „састоји од географских области Бачке, Баната и Срема“. Наведено одређење са собом носи низ нејасноћа и отвара бројна питања. Пре свега поставља се питање шта је навело ауторе Предлога да се директно оглуше о члан 182. Став 4. Устава Републике Србије који каже да се „Територија аутономних покрајина и услови под којима се може променити граница између аутономних покрајина одређује законом“. Надаље, када се већ прибегло оваквом неуставном одређивању територије покрајине, ствара се недоумица шта аутори подразумевају под географским областима Бачке, Баната и Срема. Географски територија Срема великим делом налази се на тлу данашње Републике Хрватске, коју је Србија признала у њеним границама, а у географској области Баната се налази и

други по величини град Румуније, Темишвар. Осим тога велики делови Београда налазе се на територији Срема, односно Баната, што још више подцртава неадекватност и политичку неозбиљност (правна је више него јасна) употребљених формулација. У вези са овим није могуће шаљиво не приметити недоследност аутора који се позивају на „историјско право грађанки и грађана Војводине“ а да притом нигде не помињу област Барање која је такође, све до чувеног авнојевског цртања граница, дуго времена била географски па и административни део Војводине.

Са правног аспекта, као и са аспекта елементарних интереса Републике Србије неприхватљива је и одредба Предлога којом се у правни поредак Србије на Уставом непредвиђен начин уводи покрајинска скупштинска одлука, као општи правни акт. Осим што није предвиђена уставом, овој одлуци се додељује „значај закона на територији АП Војводине у питањима која су законом одређена да су од покрајинског значаја“. И терминолошки а и суштински аутори Предлога настоје да на овај начин покрајинску скупштинску одлуку, која је подзаконски акт, учине једнаком закону и учине далеко снажнијом него што је то била досадашња Одлука као класичан подзаконски акт. Намера аутора Предлога у вези са овим јасна је из члана 30. Предлога Статута којим се врши делимична узурпација законодавне надлежности Републике. Наиме овим чланом Војводини се даје право да „уређује питања која нису обухваћена законом, када је то од посебног интереса за грађане АП Војводине и када се та питања могу успешније и сврсисходније уређивати и решавати унутар АП Војводине и на основу њених прописа“. Даље се наводи да и „о питањима од републичког значаја о којима није донет закон, Скупштина АП Војводине може донети покрајинску скупштинску одлуку којом се та питања привремено уређују за територију АП Војводине“. Закључак стручне јавности недвосмислен је и у погледу овакве одредбе. На овај начин, аутори по принципу конкурентне законодавне надлежности која је типична за федералне и конфедералне државе, каква Србија није, сами себи додељују право да доносе акте из уставом дефинисаних надлежности Србије. Тиме се врши непосредна узурпација уставом дефинисане законодавне надлежности Народне Скупштине, што за свој исход може имати битно нарушавање равноправности грађана, правну несигурност и даље јачање центрипеталних тенденција на северу републике.

Стално унапређивање и заштита колективних права припадника националних мањина представља једну од фундаменталних вредности за које се залаже Српска Напредна Странка. Штавише, пуна интеграција припадника мањинских народа (укључујући и примену позитивне дискриминације тамо где је то неопходно) биће у самом врху листе приоритета у деловању Српске Напредне Странке, а самим тим и јасно обележје будуће напредњачке власти. Овакав став за последицу има отвореност и подршку сваком предлогу, који у оквирима које допушта постојећи уставно-правни поредак, доприноси промоцији мањинских права. Наглашена беневољентност у наведеном смислу не значи међутим и бланко подршку за оне предлоге којима се на најнепосреднији начин крше постојеће уставне и законске норме. У члану 26. Прелога Статута, његови

творци поново настоје да своју склоност ка кршењу Устава и узурпацији овлашћења сакрију иза наводне промоције права припадника мањинских заједница. Наиме овим чланом предвиђа се да су у АП Војводини у службеној употреби поред српског језика и ћириличног писма и мађарски, хрватски, словачки, румунски и русински језик и њихова писма. Такође наведеним чланом предвиђа се и примена „латиничног писма српског језика у органима и организацијама АП Војводине“ што ће се како се наводи уредити покрајинском скупштинском одлуком. Наведени члан, иако добар и целисходан у делу којим се омогућује употреба језика и писма припадника националних мањина у органима и организацијама покрајине, у потпуности крши члан 10. Устава Републике Србије. Овим чланом Устава одеђено је да су „у Републици Србији у службеној употреби Српски језик и ћирилично писмо“ (употреба латиничког уопште се не спомиње) док се „службена употреба других језика и писама уређује законом, на основу Устава“. Како закон којим би се регулисала службена употреба других језика и писама још увек није донет, самим тим још увек није ни у најави преношење уређења ове материје на покрајински ниво. У потпуности је дакле одсутан било какав правни основ на темељу кога би аутори предлога овог подзаконског акта могли да изводе право да Статутом Аутономне Покрајине уређују питање за који је Устав недвосмислено прописао да мора бити решено законом.

Поменути пример нажалост није и једина илустрација манипулативног душебрижништва аутора Предлога када су у питању националне мањине. Премда Устав Републике Србије у члану 14. став 1, прецизно одређује да Република штити права припадника националних мањина, одређујући у ставу 2. да

држава

јемчи посебну заштиту националним мањинама ради оставривања потпуне равноправности и очувања њиховог идентитета, самопрокламовани покрајински уставотворци нашли су за сходно да баш они, баш подзаконским актом регулишу ово питање од несумњивог општег значаја. Резултат је онакав какав ако се имају у виду дух и слово устава (и његове горе поменуте одредбе) једино може и бити – неуставан. У члану 6. Предлога Статута прописује се национална равноправност припадника националних заједница уз њихово таксативно набрајање и то иако је из горе поменутих уставних одредби више него јасно види да је равноправност припадника националних мањина гарантована Уставом као највишим правним актом читаве Републике, а не Статутом једне покрајине као подзаконским актом. Само по себи ово кршење устава не би имало толику специфичну тежину да се писци Предлога нису у наставку текста, на много осетљивијем месту подухватили решавања исте проблематике.

Наиме посебну пажњу привлачи члан 40. Предлога којим се у оквиру Скупштине Аутономне Покрајине установљава Савет националних заједница. Према слову предлога, Савет представља посебно тело Скупштине које броји 30 чланова, од којих се половина бира из реда посланика који се изјашњавају као припадници националне заједнице која чини бројчану већину у укупном становништву АП Војводине, док се

друга половина бира из редова припадника националних мањина, пропорционално њиховој заступљености у покрајинској Скупштини. На први поглед дакле, ништа спорно. Једно вишенационално скупштинско тело, устројено да промовише заштиту мањинских заједница, што је зајемчено и самим његовим саставом... Проблем међутим настаје ако се загребе испод површине и у обзир узму далекосежне последице које могу да проистекну из ставова 7. и 9. нареченог члана. Чланом 40, а посебно поменути ставовима, широм се отвара простор да се на мала врата Пословником и покрајинском скупштинском одлуком, у Скупштину Војводине уведе дводоми систем. Поменути ставом 7. одређено је да се при решавању питања из надлежности Скупштине која су посредно или непосредно у вези са остваривањем права националних заједница које чине бројчану мањину, обавезно прибавља мишљење Савета националних заједница. Ставом 9. истог члана предвиђено је да се начин рада и избора Савета уређује покрајинском скупштинском одлуком и пословником Скупштине. Резон је очигледан. Остаје дакле само да се, као што је у ставу 9. описано, Пословником о раду Скупштине и евентуално покрајинском скупштинском одлуком пропише да се приликом доношења одлука „које су посредно или непосредно у вези са остваривањем права мањинских заједница“ мора прибавити сагласност Савета националних заједница. Тиме се заокужује право вета Савета приликом доношења важних одлука у Скупштини АП Војводине и правно санкционише његова доминација у Скупштини Покрајине. На овај начин под плаштом борбе за унапређење мањинских права Предлог Статута спроводи Гери-Мендеринг унутар дома Скупштине АП Војводине, при свему томе у потпуности дискриминишући оне (Уставом заштићене) грађане који су национално неопредељени – за њих место у савету није ни предвиђено. Уместо да на терену, где заиста могу да поправе и унапреде положај мањинских заједница, конкретним деловањем почну да у пракси доказују прокламовану посвећеност интересима националних мањина, политички спонзори аутора овог Предлога настављају да мањинске народе који у Србији живе доживљавају као политичко оруђе. Наведене одредбе управо и сведоче о намери да се етничке мањине користе као политичко оруђе за оствривање сумњивих политичких циљева аутономашког лобија у Србији и ван ње, што за последицу може имати погоршавање иначе традиционално стабилних и добрих међуетничких односа на територији АП Војводине.

Када су у питању надлежности Скупштине АП Војводине творци Предлога саплићу се о уставне и законске норме на још неколико места. Чланом 38. Предлога предвиђа се да „Посланик не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седници Скупштине и радних тела“, а истовремено чланом 58. Превиђа се и да „Председник и члан Покрајинске владе не одговарају за мишљење изнето на седници Покрајинске владе, Скупштине или за гласање на седници Покрајинске владе“. Предложене норме у доброј мери су целисходне и могло би се узети да оне доприносе независности у раду и демократичности органа покрајине. Невоља је међутим у следећем – правно је немогуће и противуставно Статутом као подзаконским актом проширивати затворени круг лица које је Устав одредио као носиоце имунитета од кривичног гоњења. Устав је право имунитета предвидео за Председника Републике, Народне Посланике у

Народној Скупштини Републике Србије, затим за Председника и чланове Владе, Заштитника грађана као и за носиоце правосудних функција – судије и јавне тужиоце. Није могуће, ни дозвољено, изван овог Уставом прописаног круга лица оглушујући се о норме кривичног законодавста, актом несумњиве мање правне снаге од Устава и Закона изузимати било кога од кривичног гоњења, ма како то се то неке чинило оправдано или политички опортуно.

О својеврсном правном волунтаризму када је одређивање надлежности Скупштине Војводине у питању сведочи и покушај да се Скупштина покрајине (подзаконским актом) Статутом (чл. 34) овласти да даје мишљење на промене Устава које се односе на положај, права и дужности АП Војводине. Осим што нигде није предвиђено Уставом, овакво овлашћење задирало би у сувереност грађана Србије чије отелотворење представља Уставом прописана надлежност Народне Скупштине Републике Србије као јединог органа овлашћеног да доноси и мења Устав.

Регулишући надлежност Скупштине АП Војводине Предлог Статута (чл. 34 тачка 21) изричито предвиђа да Скупштина АП Војводине „предлаже“ мрежу судова на територији АП Војводине. Овај део Предлога Статута је у директној супротности са чл. 143. ст. 2 Устава Републике Србије који каже да је „Оснивање, организација, надлежност и састав судова уређен законом“. У нашој Републици овакав закон управо је недавно и усвојен, те је њиме између осталог уређена мрежа судова и за територију АП Војводине.

Аутори Предлога у члану 17. предвиђају још један веома интересантан и контроверзан институт. Овим чланом установљава се Војвођанска Академија Наука и Уметности, као „установа од посебног значаја у АП Војводини“, и истовремено налаже свим органима покрајине да „обезбеде услове за рад Војвођанске Академије Наука и Уметности“. Постојање установе са овим називом није непознато житељима северне покрајине. Штавише за време „Србије из три дела“ када се покрајина налазила у рукама покрајинске комунистичке партијске олигархије и у већини ствари била независна у односу на остатак Србије, те представљала један од конститутивних елемената федерације, „ВАНУ“ је представљала једну од важних трибина са којих је сипан анимозитет према Београду и један од симбола и стубова непопуларне аутономашке покрајинске бирократије коју су грађани свргнули у револту крајем осамдесетих година. Проблем међутим не задире само у питање демократског легитимитета једне овакве установе. Устав Републике Србије у члану 183. Ставови 2. и 3, прецизно дефинише области које спадају у надлежност Аутономних Покрајина. Област науке се у наведеном члану нигде, ни посредно ни индиректно не наводи као надлежност Аутономне Покрајине. Напротив, према важећем уставном решењу (чл. 97. став 12.), област науке и технологије налази се у искључивој надлежности републике. Шта је то онда водило

ауторе Предлога када су у члану 27. који се бави надлежностима аутономне покрајине читавом ставу дали наслов „Наука, иновације и технолошки развој“. Заиста је тешко поверовати да су се аутори још једном случајно преварили, на штету надлежности Републике. Пре би се рекло да политичке структуре које стоје иза поднетог Предлога на овај начин настоје да њиме легализују и конвалидирају скупштинску Одлуку из 2002. године којом је на мала врата, без икаквог правног утемељења у тада важећем Статуту и Уставу Републике Србије, у ограниченом обиму већ обновљен рад наречене „академије“. Политичке пак, и социолошке разлоге за поновно формирање једне овакве установе треба тражити у не тако давној прошлости када је ВАНУ била у служби покрајинских бирократа, аутономашки настројених комуниста, те својеврсне духовне претече данашњих аутономаша.

Читав низ чланова (47-59) Предлога Статута АП Војводине регулише питања од значаја за функционисање Покрајинске владе. Лоша решења писаца Предлога могу се свести на неколико спорних тачака, а то су: терминологија својствена уставима суверених држава и федералних јединица као и питања чијем је регулисању посвећена пажња у мери која се чини сувишном. Уставом загарантовано право АП Војводине је да самостално прописује уређење и надлежност својих органа и јавних служби (чл. 179), у складу са тим је и њено право избора назива својих органа. У светлу те чињенице не чини нам се спорним одабир назива Покрајинска Влада. Међутим, када се у обзир узме да је од почетка правног регулисања аутономије Војводине (1946.), поменути орган носио назив Извршно веће, без обзира на степен аутономије који је Војводина поседовала; као и читав низ одредаба Предлога које су посвећене регулисању питања: неспојивости функција (чл. 50), почетка и престанка мандата (чл. 52), гласања о неповерења Влади (чл. 54), гласања о поверењу Влади (чл. 55), оставке и разрешење Владе (чл. 56-57), интерпелације (члан 53). Ствара се утисак да намера писаца Предлога није била чисто терминолошке природе. Овде посебно ваља нагласити одредбу чл. 47 Предлога која регулише положај и одговорност Покрајинске владе и која исту дефинише као „орган АП Војводине и у оквиру надлежности АП Војводине носилац извршне власти на њеној територији“. У поређењу са важећим Статутом АП Војводине, који је навјећи део поменутих питања оставио на регулисање Скупштини и Пословнику Извршног већа, Предлог је у духу устава суверених држава и федералних јединица тај задатак доделио себи. Стварање паралелизма на линији Република - Покрајина, за сада је заджано на терминологији и техници, што представља довољну полазну основу макар и за стварање свести о равноправности односних субјеката.

Предлог Статута својим 63. чланом уређује питање прихода АП, на начин који проширује надлежности АП одређене Уставом. На основу чл. 184. Устава, аутономне покрајине имају право на изворне приходе којима финансирају своје надлежности, а питање одређивања врсте и висине прихода аутономних покрајина мора бити регулисано искључиво законом (чл. 184. ст. 2 Устава). Што значи да се ова питања не могу регулисати Статутом или покрајинском скупштинском одлуком, као ни питање

самосталног наплаћивања било каквих прихода од стране АП. Писац Предлога је поступио супротно слову Устава када је прописао који све приходи припадају АП Војводини, нарочито када су у питању средства наплаћена из пореза на добит предузећа и пореза на доходак грађана на територији АП Војводине, за која је предвидео да служе искључиво за финансирање надлежности Војводине (чл. 63. ст. 4. Предлога).

Владавина права представља једну од фундаменталних вредности на којима почивају све успешне државе. Поштовање хијерархије правних норми и уклађеност подзаконских аката са законима и Уставом представљају једну од основа сваког чврстог и стабилног правног поретка. Државе у којима се највиши правни акти дерогирају и мењају у складу са потребама дневне политике, по правилу се показују неспособним да остваре интересе својих грађана. Поред тога што садржи низ номотехничких мањкавости предложени Статут, како се види, суштински нарушава правни поредак Републике Србије. Кршење Устава и закона ниуком случају не може бити ни добра препорука за учлањење у Европску Унију за које се политички спонзори Предлога пред грађанима и бирачима декларативно залажу. Предложени Статут противан је по својим последицама базичним вредностима (једнакост грађана, солидарност, и равномерни регионални развој) на којима почива сама идеја о Европској Унији. У садашњој форми, предложени Статут противан је интересима државе Србије, српског народа, и свих народа који у Србији живе. Тежња за растакањем сопствене државе не само што није препорука за било какве интеграције и представља показатељ својеврсне моралне корумпираности, већ је и одраз жеље за самовлашћем, што треба да буде опомена управо онима који се искрено залажу за вишти степен аутономије Војводине.

Позив на дијалог СНС

Српска Напредна Странка позива све релевантне политичке чиниоце на отворени дијалог, са циљем доношења Статута који би на најбољи начин одражавао интересе свих грађана Покрајине и читаве земље. Уколико владајућа већина остане глува на основане примедбе стручне и политичке јавности и у Народној Скупштини изгласа Предлог Статута АП Војводине, Српска Напредна Странка ће на основу члана 167. (4) Устава Републике Србије, којим је прописано да Уставни суд одлучује о сагласности статута и општих аката аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе са Уставом и законом, као и на основу члана 169. став 1. Устава Републике Србије, покренути иницијативу за прикупљање потписа једне трећине народних посланика, којим би се од Уставног суда Републике Србије тражила претходна оцена уставности Статута АП Војводине пре његовог ступања на снагу, чиме би могла бити спречена његова примена.